

За підсумками дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Популярними видами ковбасних виробів є варені ковбаси сосиски і сирокоччені ковбаси. Необхідно орієнтуватися на покупців з різним рівнем доходу, тому доцільно урізноманітнити асортимент.

2. Визначено, що покупці надають перевагу купівлі продукції у продуктових магазинах традиційним методом продажу через прилавок.

3. Визначено, що при купівлі люди звертають увагу на зовнішній вигляд і запах ковбасних виробів.

Негативно відносяться до продукції з вмістом соєвих добавок 80% споживачів. Необхідно маркування ковбасних виробів робити більшими літерами з наданням повної і достовірної інформації.

Таким чином, за результатами дослідження, фірма має можливість формувати свій асортимент відповідно до переваг споживачів і проводити максимально ефективну політику продажів.

ТИПОВІ УМОВИ ДОГОВОРУ ПЕРЕРОБКИ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ НА ДАВАЛЬНИЦЬКИХ УМОВАХ

*Ковальова О.В., к.е.н.,
Харківський національний аграрний
університет ім. В.В. Докучаєва*

Узгодження інтересів учасників галузі бурякоцукрового виробництва здійснюється через договірні відносини. Договори на переробку цукрових буряків на давальницьких умовах, що укладається між виробниками цукрових буряків та їх переробниками різняться залежно від умов, що визначені сторонами. Типовою умовою формування договорів є дотримання таких положень: предмета договору, порядку передачі сировини та готової продукції, порядку розрахунків, відповідальності кожної зі сторін, строку дії договору, обставин «форс-мажору» та інших умов.

Предметом договору переробки цукрових буряків на давальницьких умовах є переробка цукрового буряку на цукровому заводі для отримання готової продукції: основної – цукру-піску квоти «А» (виробництва цукру для внутрішнього споживання країни) та побічної продукції – меляси і жому.

На вимогу цукрового заводу сільськогосподарські підприємства зобов'язуються надавати інформацію про площі посіву цукрових буряків та задіяні технології їх вирощування. Вирощені цукрові буряки мають відповідати вимогам ДСТУ 4327:2004 «Коренеплоди цукрових буряків для промислового перероблення. Технічні умови» з обов'язковою наявністю свідоцтва про вміст токсикантів. Важливим є використання сертифікованого насіння сортів і гібридів цукрових буряків. Крім того, обов'язковою умовою є зобов'язання буряковиробників не використовувати при вирощуванні коренеплодів аміачні добрива пізніше 15 червня.

Сільськогосподарські підприємства мають виробляти цукрові буряки з рівнем цукристості понад 13 %, оскільки коренеплоди з нижчим рівнем цукристості переробним підприємством не приймаються. У деяких випадках переробка цукрових буряків, вміст цукру яких в межах від 13 % до 14 % переробляється за окремими договором з іншими умовами переробки.

Для підвищення якості цукрових буряків, забезпечення їх ефективної переробки з мінімально можливими втратами, постачання коренеплодів заводові здійснюється згідно взаємоузгодженого графіка поставок, що має бути уточнений до початку сезону заготівлі цукросировини. У разі порушення узгодженого графіку доставки цукрових буряків, на користь заводу сплачується штраф та відшкодувати збитки понесені з цього приводу. Рівень відсотку може становити 0,5 від вартості недопоставленої кількості цукрових буряків за кожен день прострочення поставки. При заці сільгоспвиробниками некондиційних буряків, застосовується знижка у розмірі певного відсотку нарахованої продукції у заліковій вазі з тієї транспортної одиниці, у якій вони містяться.

Співвідношення розподілу цукру між господарствами і цукровим заводом на давальницьких умовах взаєморозрахунку в сезон переробки 2011 р. у Харківській області у середньому становив 55:45 % із незначним коливанням за окремими переробниками. Так, в оплату за технічну переробку сировини сільгоспвиробники передають заводові у власність 45 % цукрових буряків у заліковій вазі. Вироблені з решти 55 % давальницької сировини цукор, меляса і жом є власністю буряковиробників. Вихід цукру для нарахування і видачі його сільгоспвиробникам здійснюється по середньому виходу за сезон переробки буряків з урахуванням фактичної цукристості сировини та фактичних втрат цукру за час зберігання буряків та їх переробки.

Переробне підприємство зобов'язується додержуватись технологій зберігання та переробки цукрових буряків, направлених на мінімальні втрати цукросировини та цукру.

У разі надходження на бурякоприймальні пункти некондиційних цукрових буряків, може бути застосована знижка на рівні певного відсотку нарахованої продукції з залікової маси буряків із тієї транспортної одиниці, у якій вони містились. Розмір такої знижки переробними підприємствами може бути встановлено на рівні 20 %.

З метою зацікавлення сільськогосподарських підприємств вирощувати цукрові буряки, цукровий завод може надавати кредит під майбутній урожай фінансовими ресурсами, засобами виробництва. Проте, при наявності заборгованості сільськогосподарських підприємств перед цукровим заводом за всі види наданих послуг та поставлені товарно-матеріальні цінності (оплата за які повинна бути здійснена буряковиробниками до початку сезону цукроваріння), виробники цукрових буряків, з метою погашення боргу, мають поставляти цукровому заводу коренеплоди по ціні, що є нижчою за закупівельну для умов купівлі-продажу при базисній цукристості 16 %.

Умови транспортування цукрових буряків достатньо різняться. Так покриття транспортних витрат по транспортуванню цукрових буряків з поля сільгоспвиробників на бурякоприймальні пункти може здійснюватись на 45 % частки сировини за рахунок заводу виходячи з залікової ваги коренеплодів без урахування забрудненості. Витрати пов'язані з транспортуванням 55 % частки давальницької сировини, що належить буряковиробнику, у такому разі здійснюється за його рахунок.

Перевезення цукросировини може здійснюватись у цілому за рахунок переробника за встановленою вартістю, рівень якої залежить від відстані. Сільгоспідприємства самостійно можуть транспортувати коренеплоди і отримати відшкодування переробником вартості перевезення, але за ціною, що не є вищою за встановлений ним рівень.

Умови забирання виготовленого цукру також мають свої особливості. В окремих випадках виробники цукрових буряків мають відшкодовувати переробному підприємству вартість мішка, у який затарено цукор, вартість навантаження цукру і наливу меляси.

Отже, критерієм ефективних договірних відносин є повне виконання взаємних договірних зобов'язань кожною зі сторін-учасників.